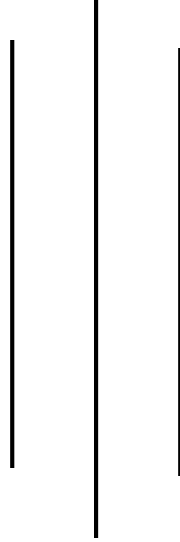

भिमद नगरपालिकाको सातौं नगरसभामा
नगर प्रमुख श्री मेख बहादुर थापाबाट प्रस्तुत

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

भिमद नगरपालिका
नगरकार्यपालिकाको कार्यालय
भिमद, तनहुँ गण्डकी प्रदेश

२०७७ साल असार ९ गते सोमबार

"भिमाद नगरपालिकाको आधार, पर्यटन, कृषिमा यान्त्रिकीकरण, आर्थिक समृद्धिको पूर्वाधार"

यस गरिमामय नगरसभाका सभासदज्यूहरू

१. आज हामी यस भिमाद नगरपालिकाको गरिमामय नगरसभाको सातौँ संस्करण प्रारम्भ गरी रहंदा मानवजाति माथि नै अकल्पनीय संकट ल्याउने गरी विश्वव्यापी महामारीको रूपमा फैलिएको कोविड - १९ (कोरोना भाईरस) को सामना गरीरहेका छौं । यस अत्यन्त विषम परिस्थितिमा महामारी रोकथाम र नियन्त्रणका लागि भिमाद नगरपालिका अधिकतम क्षमता प्रयोग गरेर जुटिरहेको छ । यस महाअभियानमा यहाँहरू सबैले आ-आफ्नो क्षेत्रबाट पुन्याउनु भएको अमूल्य सहयोगको लागि हार्दिक आभार प्रकट गर्न चाहन्छु । यस विषम परिस्थितिमा आज म आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दैछु । प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम उपलब्ध सीमित स्रोतसाधनको मितव्ययी उपयोगगरी वर्तमान सङ्कटलाई आर्थिक समृद्धिको अवसरको रूपमा ग्रहणगरी महामारीबाट नगरबासीको जीवन रक्षा एवं सिथिल भएको अर्थतन्त्रलाई चलायमान बनाउने मूल लक्ष्यका साथ ल्याईएको छ ।
२. नेपालको सार्वभौमसत्ता र स्वाधिनताको रक्षा, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रिय हित र लोकतन्त्रको स्थापनाका लागि भएका विभिन्न आन्दोलनहरूमा साहदात प्राप्त गर्नु भएका ज्ञातअज्ञात शहीदहरूप्रति भावपूर्ण श्रद्धान्जली अर्पण गर्न चाहन्छु र यस्ता आन्दोलनमा नेतृत्व गर्नुहुने अग्रजहरूप्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्न चाहन्छु । साथसाथै अहिले हामीले सामाना गरिरहेको विश्वव्यापी महामारी कोविड - १९ (कोरोना भाईरस) बाट देश तथा विदेशमा जीवन गुमाउनुहुने नेपाली तथा यस रोगबाट मृत्यूवरण गर्ने संसारभरिका दाजुभाई दिदीबहिनीहरूमा भावपूर्ण श्रद्धान्जली अर्पण गर्दै संक्रमितहरूको शिघ्र स्वास्थ्यलाभको कामना पनि गर्न चाहन्छु ।
३. कोविड - १९ को रोकथाम, नियन्त्रण र उपचारको अग्रपंतिमा रहेर खटिनु भएका चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी लगायतका राष्ट्रसेवकहरूको योगदानको उच्च मूल्याङ्कन गर्न चाहन्छु । जोखिमपूर्ण यस अभियानमा योगदान गर्नुहुने जनप्रतिनिधि, राजनीतिक दल, सञ्चारकर्मी, उद्योगी व्यवसायी, निजीक्षेत्र, नागरिक समाज लगायत आम नागरिकहरूमा हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहन्छु । यस नगरपालिकाबाट स्थापना भएको कोरोना सङ्क्रमण रोकथाम, नियन्त्रण र उपचार कोषमा स्वैच्छिक रूपमा नगद, स्वास्थ्य सामाग्री तथा वस्तुगत राहत सामाग्री सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण संघसंस्था तथा महानुभावहरू प्रति आभार प्रकट गर्दछु । कहिले र कसरी समाप्त होला

भन्ने निश्चत नभएको यस माहामारी रोगको सामना गर्न सतर्कता, समन्वय र एकता आवश्यक भएकोले आफू सुरक्षित रही अरुलाई सुरक्षित गर्ने अभियानमा हामी सबै एकजुट भएर लागौं भन्ने आह्वान पनि गर्न चाहन्छु ।

४. नेपाली भूमी लिम्पियाधुरा, कालापानी र लिपुलेक नेपालको नक्शामा समावेश गरी सोही वमोजिम नेपालको निशानाछाप परिमार्जन गर्नेगरी संविधान संशोधन गर्ने नेपाल सरकारको ऐतिहासिक, राष्ट्रवादी एवं साहसिक कदमको उच्च सम्मान व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

आदरणीय सभासदज्यूहरु

५. यस अघि हामीले यस नगरपालिकाको गरिमामय नगरसभाबाट ३ वटा बजेट स्वीकृत गरी कार्यान्वयन गरी सकेकाछौं । हाम्रो प्रमुख लक्ष्य कृषि र पर्यटन रहेको भएपनि यी दुबै क्षेत्रको लागि सडक तथा सिंचाई जस्ता पूर्वाधारको विकास पूर्वशर्त भएको र पूर्वाधार क्षेत्रको विकासका लागि बजेट धेरै आवश्यक पर्ने भएकोले हाम्रो कुल बजेटमा पूर्वाधार क्षेत्रको बजेटको अंश यस अघिका ३ वटै बजेटहरुमा ६५ प्रतिशत भन्दा बढी नै रहेको छ र आगामी आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ मा पनि बजेटको आकारको हिसाबले यो अंश विगतकै हाराहारीमा रहने अनुमान गरिएको छ । यद्यपी कोरोना सङ्कटका कारण वैदेशिक रोजगारीबाट फिर्ता हुने युवा जनशक्तिलाई नगरको उत्पादनशील क्षेत्रमा आकर्षित गर्न आर्थिक क्षेत्रमा उल्लेख्य लगानी बढाउने प्रयास गरिएको छ ।
६. आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ मा यस नगरपालिकाले दिगो विकासका १७ वटा लक्ष्यहरुलाई स्थानीयकरण गर्ने, संघीय सरकारको पन्ध्रौं योजनाले निर्धारण गरेका लक्ष्यहरुको परिपूरण गर्ने र नेपाल सरकारको "समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली" भन्ने अवधारणालाई सहयोग पुग्ने गरी लक्ष्य तोकी सो लक्ष्य हासिल गर्ने गरी कार्यनीति तथा क्रियाकलापहरु निर्धारण गरी यस नगरपालिकाको प्रथम पञ्चवर्षीय योजना (आ.व. २०७६/०७७ — २०८०/०८१) तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को बजेट स्वीकृत भै सकेपछि स्वीकृत भएकोले यस योजनाले तोकेको पहिलो आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ मा औपचारिक रूपमा योजनाले निर्धारण गरेका लक्ष्यहरु समावेश गर्न सकिएन तथापी आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ का वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रमहरु प्रथम पञ्चवर्षीय योजनाले निर्दिष्ट गरेका लक्ष्य तर्फनै उन्मुख रहेका थिए । आगामी आर्थिक वर्ष

२०७७/०७८ को बजेट तर्जुमा गर्ने अवस्थामा आईपुग्दा हामीसँग आफ्नै पञ्चवर्षीय योजना र गण्डकी प्रदेश सरकारको प्रथम पञ्चवर्षीय योजना बनीसकेकोले सोही बमोजिम बजेट निर्माण हुनेछ ।

७. यस अघिका ३ वटै बजेटहरूले पूर्वाधार क्षेत्रलाई उच्च प्राथमिकता दिएको थियो । हामीले स्थानीय सरकार सञ्चालनको जिम्मेवारी प्राप्त गरेपछि मौजुदा सडकहरूको स्तरबृद्धि गरी नगरको अधिकांश सडकहरूलाई बर्षभरी यातायात चल्नसक्ने बनाईएको छ । यस क्रममा प्रदेश सरकारसँगको लागत साझेदारी समेतको गरी जम्मा १२.१०२ कि.मि. सडक कालोपत्रे, ५३.०१४ कि.मि. साँघुरा सडकहरूलाई चौडा गर्ने, १४ वटा कल्भर्ट बनाउने, १६.८९ कि.मि. ग्राभेल गर्ने कार्य गरी सडकको स्तरोन्नति गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ । यसै गरी सडक संरक्षण तर्फ पनि नगरपालिकाको प्राथमिकता रहेकोछ । मौजुदा सडकहरूको निर्माण कार्यगर्दा कम्तिमा ५० प्रतिशत रिटेनिङ्ग बाल, गोवियन बाल, पक्की तथा कच्चीनाली, टिकनाली जस्ता संरचना निर्माण गर्ने पने नीति बनाई कार्यान्वयन गरिएको छ । संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारको समपुरक अनुदानमा २ वटा सडकहरू भि.सी. नेत्र बहादुर मार्ग (१.८ कि.मि.) र चिहानडाँडा मोहोरिया मार्ग (२ कि.मि.) आगामी आर्थिक वर्षमा सम्पन्न हुने गरी कार्य भैरहेको छ । प्रदेश सरकारको लगानीमा करीब ६ कि.मि. सडक आगामी आ.व. मा सम्पन्न हुने कालोपत्रे गर्ने कार्य भैरहेको छ । स्थानीय पूर्वाधार साझेदारी विकास कार्यक्रम अन्तरगत आ.व. २०७५/७६ मा ७०० मिटर सडक कालोपत्रे भएकोछ भने चालु आ.व. २०७६/७७ मा सोही मार्गको बाँकी सबै खण्डको सडक चौडा गर्ने कार्य सम्पन्न हुने गरी कार्य भैरहेकोछ । यस नगरपालिकाको मुख्य बजार भिमाद बजारमा रहेको बसपार्कलाई कालोपत्रे गरिएको छ ।

८. खानेपानीको आपूर्ति सहज बनाउन पश्चिम नेपाल खानेपानी तथा सरसफाई परियोजना अन्तरगत वडा नं. २ र ५ मा ३ वटा खानेपानी योजनाहरू सम्पन्न भै सञ्चालनमा रहेका छन् र चालु खानेपानी योजनाहरूको मर्मत संभार गरी पानी आपूर्तिलाई सहज बनाईएको छ । गण्डकी प्रदेश सरकारको आधारभूत खानेपानी आपूर्ति गर्ने कार्यक्रम र यस नगरपालिकाबाट सञ्चालित एक घर एक धारा अधियानले खानेपानी आपूर्तिमा सहजता आई कृषकहरूको समय बचतमा उल्लेख्य योगदान पुगेको छ । नगरपालिकाको केन्द्र भिमाद बजारमा खानेपानीको अभाव पूरा गर्न नगरपालिकाको लगानीमा नगरकार्यपालिकाको कार्यालयकै परिसरबाट डिप बोरीङ्ग गरी थप पानीस्रोत बृद्धि गरिएको छ भने संघीय सरकारको लगानीमा हालको मागलाई पर्याप्त हुनेगरी पानीको स्रोत थप गरिएको छ । यसैगरी

नगरपालिकाकै लगानीमा जनज्योति मा.वि. र जनज्योति क्याम्पसमा खानेपानी आपूर्तिको लागि डिप बोर्डिङ खानेपानी योजनाको चालु आ.व. मा सम्पन्न हुने गरी कार्य भैरहेको छ । वडा नं. ७ नं. सिस्नेरी लिफ्टिङ खानेपानी योजना, वडा नं. ८ र ९ को क्याङ्दीवेसी खानेपानी योजना २ वर्ष भित्रमा सम्पन्न हुने गरी कार्यान्वयन भै रहेको छ । वडा नं. ८ त्रिवेणी, चैनपुर, नवदुर्गा टोल र चण्डीदेउरालीमा एक घर एक धारा अभियानबाट करीव ३०० घरधुरीमा खानेपानी व्यवस्थापन भएको छ र यो क्रम जारी नै रहेको छ । यसैगरी पाथर्दीमा खानेपानी ट्याङ्की निर्माण सम्पन्न भै सकेको छ भने वडा नं. ९ कै सखेप, जौपानी र कटमछाप क्षेत्रमा एक घर एक धारा अभियान अन्तरगत यसै वर्ष टेण्डर भै कार्यान्वयन अगाडी बढेको छ ।

९. कृषि उत्पादनमा प्रत्यक्ष योगदान हुने सिंचाई सुविधालाई भरपर्दो बनाउन नगरपालिका क्षेत्रका कच्चीकुलोहरुलाई आगामी २ वर्षभित्र पक्की कुलोमा परिणत गर्ने गरी साना कुलोहरु नगरपालिका आफैले र मझौला कुलो/नहरहरु प्रदेश तथा संघीय सरकारसँगको सहकार्यमा स्तरोन्नति गरी सिंचाई सुविधालाई भरपर्दो बनाउने प्रयास गरिएको छ । ३ वर्षको अवधिमा १५७१ मीटर कच्ची कुलोलाई स्तरबृद्धि गरी पक्की बनाईएको छ ।

१०. संघ तथा प्रदेशसँगको लागत साझेदारी र नगरपालिकाको आफ्नै स्रोत परिचालनबाट पर्यटन पूर्वाधार विकासमा पनि जोड दिईएको छ । संघीय सरकारसँगको लागत साझेदारीमा यस नगरपालिकाको मुख्य पर्यटन केन्द्र प्राकृतिक सुन्दरताले भरपूर्ण धन्दुर सिद्धगुफाको परिसरमा शौचालय सहितको सभाहल तथा पदमार्गहरु बनेका छन् । "Visit Nepal 2020" को शुभारम्भ कार्यक्रम यसै क्षेत्रमा भएको थियो । १ वर्षभित्रमा करिब १ लाख पर्यटक भित्र्याउने लक्ष्य राखिएको थियो । तर कोविड - १९ माहामारीले गर्दा भ्रमण वर्षको कार्यक्रम नै रद्द गर्नुपर्थ्यो । झोलुङ्गेपुल निर्माण भै प्रयोगमा आईसकेको छ । मगर समुदायका ३ र नेवारी समुदायको १ गरी ४ वटा होम स्टेहरु स्थापना गरी सञ्चालनमा ल्याइएकोछ । कोटबाराही, सतिकोट लगायतका ऐतिहासिक धार्मिकस्थलहरुमा पूर्वाधार निर्माण भैरहेको छ । क्यानोनिङ्गका लागि ईलुङ्ग झर्ना र आँटीछाप झर्नामा पूर्वाधार निर्माण भै रहेका छन् । ३ वर्षको अवधिमा ४४ वटा मन्दीर तथा पाटीपौवाहरुको निर्माण तथा मर्मत संभार भएको छ ।

११. संस्कृति परम्पराको जगेर्ना गर्नेगरी घाँटुनाच, नचरी, लाखे, मौलिक कौरा, भजनकिर्तन लगायतका नगरका विभिन्न जातिहरूका परम्परागत संस्कृति तथा परम्परागत नाचहरूको संरक्षण गर्ने प्रयास गरिएको छ । यसबाट पर्यटक आगमनमा बृद्धि हुने अपेक्षा गरिएको छ ।
१२. परम्परागत पेशा व्यवसायीहरूको परम्परागत सीप संरक्षण र प्रबर्द्धनका लागि प्रविधिमा सहयोग गरिएको छ । सीप विकासका लागि उनीहरूलाई थप तालिम प्रदान गरिएको छ ।
१३. कृषि/पशुपंक्षी विकास क्षेत्रलाई नगरको आर्थिक समृद्धिको निर्विकल्प क्षेत्रको रूपमा ग्रहणगरी विभिन्न क्षेत्रका स्रोतकेन्द्रको रूपमा विकास गर्ने प्रयास गरिएको छ । वडा नं. ९ मा गण्डकी प्रदेश सरकारबाट सञ्चालित मुख्यमन्त्री वातावरणमैत्री नमूना कृषि गाउँ कार्यक्रमले पनि यहाँको कृषि क्षेत्रको विकासमा उल्लेख्य सहयोग हुने देखिएको छ । सोही वडामा रहेको वोयर बाखाको स्रोतकेन्द्रले राम्रो उत्पादन गरिरहेको छ । घाँसको स्रोतकेन्द्र स्थापना गरी सञ्चालनमा रहेको छ । बाखा, सुंगुरबंगुर, उन्नत तथा लोकल कुखुरापालन, माछापालन व्यवसायहरू उल्लेख्य रूपमा बृद्धि भईरहेका छन् । फलफुल व्यवसाय तर्फ पनि कृषकहरूको आकर्षण बढीरहेको छ । अदुवा यहाँको प्रमुख नगदेबाली भएतापनि हाल अप्रशोधित रूपमा भारत निर्यात हुँदा अदुवाको मुल्य अत्यन्त उतार चढाव हुने गरेको र मुल्य निर्धारणमा कृषकको पहुँच पुग्न सकेको छैन । त्यसैले गण्डकी प्रदेश सरकारसँगको साझेदारीमा एउटा अदुवा प्रशोधन केन्द्र निर्माण गर्ने कार्य अघि बढेको छ ।
१४. यूवाहरूको दक्षता बृद्धि गरी स्थानीय बजारमा नै खपत हुने खालको जनशक्ति उत्पादन तथा आय आर्जन र स्व:व्यवसाय सञ्चालन गर्न सक्ने गरी छोटो अवधिका सीप विकास तालिमहरू सञ्चालन गरिएको छ । साथै उपयुक्त प्रविधिहरू ८० प्रतिशत अनुदानमा बितरण गरिएको छ । यसबाट केही प्रतिफलहरू देखिन थालेका छन् । केहीले प्राप्त सीपको उपयोगबाट स्व:व्यवसाय सञ्चालन गरेका छन् ।
१५. उपयुक्त जग्गा व्यवस्थापन हुन नसक्दा यस नगरपालिकाको मुख्य प्रशासनिक भवनको निर्माण कार्य अघि बढाउन सकिएको छैन । वडा कार्यालयहरू मध्ये वडा नं. ३ र ४ को वडा कार्यालय भवन निर्माणको चालु आ.व. मा टेण्डर प्रक्रिया पुरा भै आगामी आ.व. २०७७/०७८ मा सम्पन्न हुने गरी निर्माण कार्य अघि बढेको छ । अन्य वडाका कार्यालय भवनहरू पनि क्रमशः निर्माण गर्दै लगिनेछ । आमा समूह, कृषक समूह तथा अन्य बहुउद्देशीय सामुदायिक भवनहरू तथा विद्यालयको निर्माण एवं मर्मत संभार गरिएको छ । विगत ३ वर्षको अवधिमा १६२

वटा यस्ता भवनहरूको निर्माण एवं मर्मत गर्ने कार्य सम्पन्न भएका छन् । स्थानीय बसपार्क लगायतका विभिन्न स्थानहरूमा १८ वटा सार्वजनिक शौचालयहरूको निर्माण भएको छ ।

१६. विद्यालयहरूको भौतिक पूर्वाधार विकासमा राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरण मार्फत गरिएको छ भने नगरपालिकाको आफ्नै स्रोतबाट पनि विद्यालयका भवनहरूको निर्माण, स्तरोन्नति एवं मर्मत संभार भएको छ । संघीय सरकारको सशर्त अनुदान मार्फत प्राप्त बजेटबाट विज्ञान प्रयोगशाला, सूचना प्रविधि, वास सहितको शौचालय, पुस्तकालयको व्यवस्थापन गरिएको छ । नगरपालिकाको स्रोतबाट विभिन्न विद्यालयहरूमा फर्निचरको व्यवस्था गरिएको छ । घेराबार, खेल मैदान लगायतका पूर्वाधारहरूमा पनि नगरपालिकाले लगानी गरेको छ ।

१७. शैक्षिक गुणस्तर सुधारमा पनि उल्लेखनीय कार्यहरू भएका छन् । अत्यन्त न्यून विद्यार्थी भएका विद्यालयहरू गाभ्ने कार्य भएको छ । ३ वर्षको अवधिमा ५ वटा विद्यालयहरू गाभिएका छन् । ५ वटा विद्यालयमा खेलकुद शिक्षक, ५ वटा विद्यालयमा कम्प्युटर शिक्षक, दुई वटा विद्यालयमा लेखा शिक्षक, १५ वटा विद्यालयमा बाल विकास सहजकर्ता उपलब्ध गराईएको छ । यसबाट न्यून दरबन्दी भएका विद्यालयहरूमा शिक्षकको उपलब्धता भै शिक्षक दरवन्दीको अभाव पूरा भएको छ साथसाथै खेलकुद तथा सूचना प्रविधि विषयहरूको सिकाई पनि शुरु भएको छ ।

१८. नागरिकको स्वास्थ्यलाई प्राथमिकता दिंदै स्वास्थ्य सेवाको विस्तार गरिएको छ । संघीय सरकारको सहकार्यमा स्वास्थ्य संस्था नभएका ४ वटा वडाहरूमा आधारभूत स्वास्थ्य संस्था स्थापना गरी सञ्चालनमा ल्याइएको छ । साविकमा भौगोलिक विकटताको दृष्टिकोणले स्वास्थ्य सेवाको पहुँच बृद्धि गर्न स्थापना भै सञ्चालनमा रहेको ३ वटा सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाईहरूमा कार्यरत कर्मचारीहरूको तलबभत्ता आ.व. २०७६/०७७ मा प्राप्त नभएको भएपनि नगरपालिकाले हिउँदे नगरसभाबाट तलबभत्ता व्यवस्था गरी निरन्तरता दिईएको छ । स्वास्थ्य चौकीहरूमा ल्याव सेवा विस्तार गर्ने क्रममा वडा नं १ स्थित किहुँ स्वास्थ्य चौकीमा ल्याव अशिष्टेन्टको व्यवस्था गरी सञ्चालनमा ल्याईएको छ । यसैगरी भिमाद प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा एक जनशक्ति सहितको सहूलियतदरमा औषधी उपलब्ध गराउने गरी फार्मेसी सञ्चालन गरिएको छ भने सोही केन्द्रमा हिमालय आँखा अस्पतालसँगको सहकार्यमा आँखा उपचार केन्द्र स्थापना गरी सञ्चालनमा ल्याईएको छ । साथै भिमाद प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रलाई स्तरोन्नति गरी १५ शैयाको अस्पताल निर्माणका लागि पहल गरिएको छ ।

१९. उपभोक्ता समिति तथा टोल विकास संस्थाहरूलाई क्षमता अभिवृद्धि तालिम उपलब्ध गराई योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र भुक्तानी प्रक्रियालाई सहज, पारदर्शी र व्यवस्थित गर्ने प्रयास गरिएको छ । सरसफाई अभियान बस्तीबाटै हुन सके प्रभावकारी हुने हुनाले टोल विकास संस्थाहरूलाई सरसफाई सम्बन्धी चेतनामूलक तालिम प्रदान गरिएको छ । टोल विकास संस्थाहरूलाई स्थानीय सरकारको सबैभन्दा तल्लो एकाईको रूपमा स्वीकार गरी तीनीहरूको दर्ता गरी संस्थागत गर्ने प्रयास गरिएको छ ।
२०. खेलकुद क्षेत्रको विकास गरी राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय खेलाडिहरू उत्पादन गर्ने लक्ष्यका साथ खेलका विविध विधाहरूको प्रतिस्पर्धा हुने गरी प्रत्येक वर्ष मेयर कप खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन गरिएको छ । भिमाद बजारमा रहेको तथा अन्य वडाहरूमा रहेका खेल मैदानहरूलाई गण्डकी प्रदेश सरकारसँगको सहकार्यमा स्तरबृद्धि गरि रङ्गशालाको रूपमा विकास गर्ने लक्ष्यका साथ कार्य भैरहेकोछ ।
२१. सेवा प्रवाहलाई छिटो छरितो, सरल र सहज ढङ्गले सेवाग्राहीको पहुँचमा पुऱ्याउनका लागि कर प्रणाली, व्यक्तिगत घटना दर्ता, भुक्तानी प्रणालीलाई Online गरिएको छ । केन्द्रमा डिजीटल नागरिक वडापत्र तथा वडाहरूमा वडापत्रको व्यवस्थागरी सोही बमोजिम सेवा प्रवाह गरिएको छ । योजनाहरूको गुणस्तरलाई ध्यान दिँदै रु. ५ लाख भन्दा बढीका योजनाहरूको नगरस्तरीय अनुगमन समितिको सिफारिशमा मात्र भुक्तानी हुने व्यवस्था मिलाईएको छ । टेण्डर प्रक्रियालाई बढी भन्दा बढी प्रतिस्पर्धी बनाउन विद्युतीय टेण्डर प्रणाली अबलम्बन गरिएको छ । सबै वडा कार्यालयहरूमा ईन्टरनेट सुविधा जडान गरी सकिएको छ ।
२२. कोविड - १९ को रोकथाम र नियन्त्रणका लागि नगरपालिकामा उपलब्ध सीमित बजेटबाट छुट्टै कोरोना कोषको स्थापना गरी परिचालन गरिएको छ । सीमित स्रोतको अधिकतम उपयोग गरी मितव्ययी ढङ्गले क्वारेन्टाईन सञ्चालन, राहत वितरण तथा त्यससँग सम्बन्धित क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिएको छ । बन्दाबन्दी कार्यान्वयनको क्रममा अत्यावश्यक वस्तुहरूको आपूर्ति व्यवस्थालाई सहज बनाई कृत्रिम मूल्य वृद्धि हुन दिईएको छैन ।

सभासदज्यूहरु

अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

"कृषिमा रोजगारी र व्यावसायिकता, आर्थिक समृद्धिको लागि अपरिहार्यता"

"सुरक्षित नागरिक हाम्रो चाहना, सबै मिली गरौं कोरोनाको सामना"

२३.नेपालको संविधानले निर्दिष्ट गरेका राज्यका निर्देशक सिद्धान्तहरु, संघीय सरकारको पन्ध्रौं योजना, दिगो विकासका लक्ष्य, गण्डकी प्रदेश सरकारको प्रथम पञ्चवर्षीय योजना र यस नगरपालिकाको प्रथम पञ्चवर्षीय योजना, विषयगत समितिहरुका सुझाव, टोल टोलबाट आएका जनताका चाहना, कोविड - १९ महामारीले आर्थिक क्रियाकलापमा पारेको असरका आधारमा यो नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको छ ।

२४.कोविड - १९ बाट नागरिकहरुको जीवन रक्षा गर्नु स्थानीय सरकारको हैसियतले प्रथम दायित्व हुने भएकोले कोविडबाट नागरिकलाई बचाउनु पहिलो प्राथमिकता हुनेछ । यस माहामारीको असरले राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय श्रम बजार खुम्चिन पुगेको छ । यसले एकातिर बेरोजगारी बढ्न सक्ने चुनौति देखिएको छ भने अर्को तर्फ नगरक्षेत्रभित्र बाँझो रहेका जमिनको उपयोग हुन गई कृषि तथा सो सँग सम्बन्धित उद्यम व्यवसायमा बढोत्तरी भै नगरको समग्र उत्पादन क्षेत्रमा बढोत्तरी आउन सक्ने अवसर पनि देखिएको छ । यो अवसरलाई सही ढङ्गले उपयोग गर्न सकिएमा सिथिल अर्थतन्त्र पुनर्जिवित हुन जाने अपेक्षा गरिएको छ । यीनै परिस्थितिगत तथ्यहरुलाई मध्यनजर गरी कोविड - १९ ले सिथिल बनाएको अर्थतन्त्रलाई गतिशिल बनाई यसबाट सृजना हुनसक्ने अवसरहरु अधिकतम उपयोग गर्न यो नीति तथा कार्यक्रमले देहायको क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राखेको छ ।

क. व्यवस्थित रूपमा क्वारेन्टाईन तथा आवश्यकता अनुसार आइसोलेशन सेन्टर सञ्चालन गरी प्रभावित नागरिकहरुको आत्मबल बढाउने र सुरक्षाको प्रत्याभूति दिने,

ख. माहामारीबाट दैनिक गुजारा गर्न कठिन अवस्थामा पुगेका नागरिकहरुलाई राहात वितरण गर्ने र रोजगारी गुमाएकाहरुलाई रोजगारी उपलब्ध गराउने,

ग. आर्थिक क्रियाकलाप, कृषि उत्पादन, रोजगारी सृजना, उत्पादनशील क्षेत्रहरुमा परेको असरका आधारमा पुनरुत्थानका विशेष कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने,

- घ. रोजगारी गुमाएका, विदेश जान रोकिएका र विदेशबाट फर्किएका व्यक्तिको श्रम, पूंजी, सीप र रुचिका आधारमा कृषि, पर्यटन, उद्योग तथा सेवा क्षेत्रमा आवश्यकता अनुसार प्राविधिक तथा व्यावसायिक तालिमका दिई उद्यमशिलता स्वरोजगारी र रोजगारी प्रबर्द्धनका कार्यक्रम सञ्चालन गरिने,
- ङ. लागत सहभागितामा उपयुक्त यन्त्र उपकरण उपलब्ध गराउने ।

२५. आर्थिक विकास

क. कृषि तथा पशुपंक्षी विकास

- व्यावसायिक कृषकहरूको पहिचानगरी कृषिलाई व्यवसायिकीकरण गर्न तथ्याङ्क सङ्कलन गरी परिचयपत्र वितरण गरिनेछ,
- कृषकहरूलाई पूंजी अभाव हुन नदिन व्यावसायिक कृषकहरूलाई सहकारीमा आबद्ध गर्दै लगिनेछ,
- "एक उत्पादन एक पकेट क्षेत्र" कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न व्यावसायिक उत्पादन मूलक समूह तथा सहकारीहरूलाई विशेष प्रोत्साहन गरिनेछ,
- नगरपालिका भित्र उत्पादन भएर बाहिर निकासी हुने कृषि तथा पशुपंक्षिजन्य उत्पादन को उपभोग, संकलन, प्रशोधन तथा प्रवर्द्धनको लागि स्थापना गरिने लघु उद्यमहरूलाई प्रोत्साहन गरिनेछ,
- कृषि विकास, पशु विकास, दुध उत्पादन तथा सहकारीको प्रवर्द्धन र विकासका लागि नविनतम प्रविधि सम्भाव्य वस्तीहरूको पहुँचमा ल्याउन नगरपालिका भित्र रहेका दर्तावाला सहकारी तथा कृषक समूहहरूलाई संस्थागत विकास र व्यावसायिक तालिम प्रदान गरिनेछ । नगरपालिकामा उपलब्ध जनशक्तिबाट मात्र यो कार्य सम्भव नभएमा विभिन्न संघ संस्थाहरूसंग समन्वय गरी सहकार्यात्मक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ,
- नगरपालिका क्षेत्रलाई कच्ची कुलो रहित क्षेत्रको रूपमा विकास गर्न प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरी सिंचाई योजनाहरू सञ्चालन गरिनेछ र पानीको स्रोत नभएका स्थानहरूमा पानी भकारीहरूको व्यवस्थागरी थोपा सिंचाई प्रणालीलाई प्रयोगमा ल्याईनेछ,
- उन्नत घाँस खेति तर्फ कृषकहरूलाई उत्प्रेरित गर्दै पशु आहारमा बृद्धि ल्याउन व्यापक रूपमा उन्नत घाँसहरूको विकास गर्ने र उपयुक्त स्थानहरूलाई घाँसको बिउ उत्पादन गर्ने स्रोत केन्द्रको रूपमा विकास गर्दै लगिनेछ,

- जैविक विविधताको सम्बर्द्धन र सदुपयोग गर्दै जलवायु परिवर्तन अनुकूल प्रविधिहरूको विकास गरी कृषि जन्य उत्पादनमा प्राङ्गारिक खेतिलाई प्रोत्साहित गरिनेछ,
- पशु उत्पादकत्व वृद्धि गर्न नक्ष सुधारको लागि कृतिम गर्भाधान तथा उन्नत व्याड वितरण गर्ने कार्यलाई प्राथमिकतापूर्वक सञ्चालन गरिनेछ,
- माटो परीक्षणको अभावमा कृषि उत्पादन वृद्धि हुन नसक्ने हुनाले प्रत्येक महिनाको एक पटक माटो परीक्षण गर्नेगरी माटो परीक्षण क्लिनिक सञ्चालन गरिनेछ,
- कृषि उपज संकलन तथा सुरक्षा गर्न सितगृह (cold store) निर्माण गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।

ख. पर्यटन तथा संस्कृति संरक्षण

- यस नगरका महत्वपूर्ण धार्मिक, सांस्कृतिक एवं प्राकृतिक सम्पदाहरूको संरक्षण गरी आन्तरिक पर्यटन प्रवर्धनको लागि आवश्यक पूर्वाधारको निर्माण गर्दै लगिनेछ,
- भिमाद बजारमा रहेको ऐतिहासिक झोलुङ्गेपुल तथा संगै रहेको शिवालय मन्दिर परिसरको संरक्षण एवं पुनर्निर्माण गर्दै पर्यटकीय स्थलको रूपमा विकास गरिने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ,
- पर्यटकीय दृष्टिले सर्वाधिक महत्वपूर्ण सिद्ध गुफा तथा वरपरका क्षेत्रलाई थप विकास गर्दै उक्त स्थान सम्म पुग्ने भिमाद सिद्ध गुफा मार्गलाई कालोपत्रे गर्ने योजनालाई प्रदेश सरकारसँगको सहकार्यमा निरन्तरता दिईनेछ,
- सामुदायले सञ्चालन गरेका होम स्टे प्रवर्धनका लागि पूर्वाधार निर्माण र व्यवस्थित रूपमा होम स्टे सञ्चालनका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ,
- नगरभित्र बसोबास गर्ने विभिन्न जाति तथा समुदायहरूको मौलिक संस्कृति, नाचगान, भाषा, भेषभुसाको संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्ने कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

ग. उद्योग बाणिज्य

- स्थानीय कला, सीप र प्रविधिको संरक्षण गर्दै नगरपालिकाको पहिचान झल्किने वस्तुहरूको उत्पादन वृद्धि गर्न घरेलु तथा साना उद्योगहरूको प्रवर्धनमा जोड दिईनेछ,

- कोविड - १९ का कारण वैदेशिक रोजगारवाट फर्किएका तथा रोजगारी गुमाएका युवाहरूलाई उनीहरूको सीप र रुचीका आधारमा उपयुक्त व्यवसाय एवं रोजगारी तर्फ आकर्षित गर्न सीप विकास तालिम दिई प्रविधिमा समेत पहुँच पुऱ्याईनेछ,
- आत्मनिर्भर, आयात प्रतिस्थापन तथा निर्यातजन्य उत्पादनलाई प्रोत्साहित गरिनेछ,
- नगरपालिका र निजीक्षेत्र बिच साझेदारी कम्पनी स्थापनाको लागि पहल गरिनेछ,
- उपयुक्त स्थानमा औद्योगिक ग्राम निर्माणको लागि प्रदेश एवं संघीय सरकारसँग सहकार्य एवं समन्वय गरिनेछ,
- कृषि तथा पशु पंक्षीमा आधारित उद्योगहरूलाई प्रोत्साहित गरिनेछ,
- उपभोक्ताको हितलाई मध्यनजर गर्दै बजारमा गुणस्तरीय वस्तु आपूर्तिको सुनिश्चितता गर्न बजार अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

घ. वन तथा वातावरण

- सामुदायिक वन तथा नगरभित्र निर्माण भएका सडकको किनारमा निर्माण संगै अम्रिसो, वाँस आदिको वृक्षारोपणमा जोड दिईनेछ,
- बजार क्षेत्रमा भवन लगायत भौतिक निर्माण कार्य गर्दा सडकको मापदण्ड, ढल, खेल मैदान, पार्क जस्ता विषयहरूलाई प्राथमिकता दिई निर्माण गर्न जोड दिईनेछ,
- सडक र अन्य भौतिक पुर्वाधार निर्माण गर्दा वनजंगल, जडिबुटी, पानीका मुहान तथा वन्यजन्तुलाई असर नपर्ने गरी निर्माण गर्ने र जैविक विविधता तथा पर्यावरणीय संरक्षण गर्न उपभोक्ता समितिहरूलाई जागरुक गराईनेछ,
- अनुत्पादक सार्वजनिक जग्गा पहिचान गरी सो क्षेत्रमा वृक्षारोपण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

२५. सामाजिक विकास

क. स्वास्थ्य सेवा

- जनताको जीवन रक्षा नगरको पहिलो कर्तव्य हुने भएकोले कोविड - १९ को रोकथाम, नियन्त्रण एवं उपचारलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखिएको छ । क्वारेन्टाईन सञ्चालन, Contact Tracing का लागि जनशक्ति परिचालनका अतिरिक्त Isolation Ward समेतको सञ्चालन गर्नुपर्दा ठूलो धनराशी खर्च हुने भएकोले छुट्टै कोरोना कोष स्थापना गरी सकिएको छ सो कोषमा पर्याप्त बजेट विनियोजन गरिनेछ,

- स्वास्थ्य सेवा सर्वसुलभ र गुणस्तरीय बनाउन भिमाद प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रलाई १५ शैयाको अस्पतालमा स्तरोन्नति गर्न संघीय सरकार एवं प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरिनेछ,
- मौजुदा स्वास्थ्य इकाइहरूमा सेवा विस्तार गर्न वडा नं. ९ मा रहेको आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रमा एक ल्याव अशिष्टेन्ट कर्मचारी सहित स्वास्थ्य प्रयोगशालाको स्थापना गरिनेछ,
- सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइहरूमा कार्यरत कर्मचारीहरूको तलब भत्ताका लागि चालु आ.व. २०७६/०७७ देखि संघीय सरकारबाट बजेट उपलब्ध नभएपनि ती ईकाइहरू भौगोलिक विकटताका दृष्टीकोणले अत्यावश्यक देखिएकोले नगरपालिकाले आफ्नै बजेटबाट निरन्तरता दिएकोमा आगामी आ.व. २०७७/०७८ मा पनि निरन्तरता दिईनेछ,
- यस नगरपालिकाबाट प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा सञ्चालित फार्मसी र आँखा उपचार केन्द्र तथा किहुँ स्वास्थ्य चौकीमा सञ्चालित स्वास्थ्य प्रयोगशालालाई निरन्तरता दिईनेछ,
- भिमाद प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा १ जना रेडियो ग्राफरको व्यवस्था गरिनेछ,
- भिमाद प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा १ र वडा नं. ७, ८ र ९ क्षेत्रमा सेवा पुऱ्याउने गरी दुई वटा एम्बुलेन्स खरिद गरी सञ्चालनमा ल्याईनेछ,
- मातृ मृत्युदर घटाउन SBA तालिम नलिएका नर्सिङ्ग स्टाफहरूलाई SBA तालिम उपलब्ध गराई सुरक्षित डेलिभरी गराउने व्यवस्था गरिनेछ । क्यान्सर, मुटु, मिर्गौला, स्पाईनल इन्जुरी, पार्किन्सन, अल्जाईमर, सिकलसेल एनिमिया र हेड इन्जुरीको उपचारमा अति गरिब बिरामीलाई आर्थिक सहायोग गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिईनेछ, साथै मातृ सहायता कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको उच्चतम उपभोगदर वढाउन समुदायमा स्वास्थ्य शिक्षा प्रवर्धन एवं जनचेतना जगाउने कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ,
- समय समयमा फैलिन सक्ने रोगको प्रकोप तथा विपद व्यवस्थापनको तत्काल सम्बोधन गर्नका लागि नगरस्तरीय रेपिड रेस्पन्स टीम परिचालन गरी आवश्यक पर्ने औषधि खरिद समेतको व्यवस्था मिलाई तयारी अवस्थामा राखिनेछ,
- पूर्ण खोप अभियानलाई दिगो बनाउन प्रभावकारी रूपमा निरन्तरता दिइनेछ,

- आयुर्वेद चिकित्सालाई वैकल्पिक चिकित्सेवालाई समय सापेक्ष बनाउँदै लगिने र बढी भन्दा बढी सेवाग्राहीहरूको पहुँचमा पुऱ्याईनेछ, यसका लागि गाउँघर क्लिनिक सञ्चालन गरिनेछ,
- सामुदायिक वनहरूमा पाईने जडीबुटीको सूची तयार गरी उच्च मूल्यका जडीबुटीहरूको व्यावसायिक उत्पादनलाई प्रोत्साहन गर्ने लक्ष्यका साथ आगामी आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ मा सूची तयार पारिनेछ ।

ख. शिक्षा, युवा तथा खेलकुद

- शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न सिकाई प्रक्रियामा सूचना प्रविधिको प्रयोग प्रबर्द्धन गरिनेछ,
- १४ वटा सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयहरूमा पावर ब्याकअपको व्यवस्था गरिनेछ र विद्यालयहरूमा ईन्टरनेट जडान एवं कम्प्युटर ल्यावहरूको व्यवस्था गरिनेछ,
- विद्यालय तथा कक्षा शिक्षणको सघन अनुगमन गरिनेछ,
- प्राविधिक जनशक्ति उत्पादनका लागि तनहुँ प्राविधिक शिक्षालयमा सञ्चालन भएको ३ वर्षे कृषि बालिविज्ञान डिप्लोमा तहमा चालु आ.व. २०७६/०७७ देखि दुई जनालाई प्रदान गर्न शुरु गरिएको छात्रवृत्तिलाई निरन्तरता दिइनेछ भने सिद्धार्थ मा.वि. मा चालु आ.व. २०७६/०७७ बाट शुरु गरिएको १५ महिने बाली विज्ञान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिँदै आवश्यक भौतिक पूर्वाधार विकासका लागि संघ र प्रदेश सरकारहरूसँग समन्वय गरिनेछ,
- संघीय शिक्षा ऐनको पर्खाईमा हालसम्म नबनेको शिक्षा ऐन निर्माण गरिनेछ र सोही बमोजिम मौजुदा शिक्षा नियमावलीमा परिमार्जन गरिनेछ,
- संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसँग समेत समन्वय गरी विद्यालयका भौतिक पूर्वाधारहरू निर्माण एवं मर्मत संभार गरिनेछ,
- विद्यालय भर्नाका बखत जन्मदर्ता र पूर्णखोप प्रमाणपत्रलाई अनिवार्य गरिनेछ,
- बाल विकास सहजकर्ताहरूलाई पोशाक भत्ता उपलब्ध गराईनेछ,
- विद्यालयहरूमा WASH सहितको शौचालय, शुद्ध खानेपानीको व्यवस्थापनमा जोड दिइनेछ,
- विद्यार्थीहरूमा सरसफाई सम्बन्धी चेतना जगाउन सकिएमा घर अनि समुदायलाई सफा राख्न सकिन्छ भन्ने उद्देश्यले सबै विद्यालयहरूमा फोहर व्यवस्थापन सम्बन्धी चेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,

- विद्यार्थीका प्रतिभा उजागर गर्ने वातावरण तयार गर्न प्रतियोगितात्मक कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ, शैक्षिक मेलाको आयोजना गरिनेछ,
 - खेलकुद क्षेत्रको विकासका लागि प्रदेश सरकारसँगको सहकार्यमा रङ्गशाला एवं खेल मैदानहरू निर्माण गरिनेछ, मेयर कप खेलकुद प्रतियोगितालाई निरन्तरता दिइनेछ,
 - यूवाहरूलाई रोजगारीमा ल्याउन उनीहरूको रुची र बजारको माग अनुसारको सीप विकास तालिम सञ्चालन गरिनेछ,
 - सीपअसाक्षर युवाहरूको तथ्याङ्क सङ्कलन गरी विवरण अद्यावधिक गरिनेछ र उनीहरूको माग र बजारका आधारमा सीप क्षमता बृद्धि गरी बजारमा बिक्रन सक्ने वा स्वरोजगारमा जान सक्ने जनशक्ति उत्पादन गरिनेछ,
- ग. खानेपानी तथा सरसफाई
- समुदाय र नगरपालिकाको समन्वयमा समुदायकै नेतृत्वमा टोल टोलमा सामुदायिक सरसफाईको नियमित व्यवस्था गरी भिमादलाई स्वच्छ र सुन्दर नगरको रूपमा विकास गरिनेछ,
 - नगरको हरेक घरमा पानीको धारा तथा स्वच्छ खानेपानीको व्यवस्था गर्ने दीर्घकालिन लक्ष्यका साथ खानेपानी योजनाहरू सञ्चालन गरिनेछ,
 - सार्वजनिक शौचालय निर्माण गर्दा ईकोशान प्रविधिको प्रयोग गर्न उत्प्रेरित गरिनेछ,
 - मौजुदा तथा निर्माण हुने खानेपानी योजनाहरूमा ट्रिटमेन्ट प्लान्टहरू राख्न पहल गरिनेछ ।
- घ. सामाजिक समावेशीकरण
- विकासको मूलधारमा समावेशी हुन नसकेका दलित, जनजाति, महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, वृद्धवृद्धा, मुस्लिम, अल्पसंख्यक तथा पिछ्छाडिएका समुदायलाई लक्षित गरी क्षमता अभिवृद्धि, आयआर्जन एवं चेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ,
 - लैङ्गिक विभेदलाई हटाई महिलामैत्री नगरको रूपमा विकास गर्न नगरबाट सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरूलाई लैङ्गिक सम्बेदनशील बनाइनेछ र महिला लक्षित कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ,
 - बाल अधिकारका विषयहरू जस्तै: बाल बचाउ, बाल संरक्षण, बाल विकास र बाल सहभागिताको अवधारणा अन्तरगत बालबालिकाको सर्वोत्तम हितको सिद्धान्त, सर्वाङ्गीण विकासको सिद्धान्त, सन्निकटताको सिद्धान्त र

सामाजिक समावेशीकरणको सिद्धान्तमा आधारित पद्धती र कार्य प्रक्रियामा नै मूल प्रवाहिकरण गर्दै बालमैत्री स्थानीय शासन प्रणालीलाई संस्थागत गरिनेछ,

- सार्वजनिक भौतिक पूर्वाधार निर्माण गर्दा अपाङ्ग मैत्री संरचना बनाइनेछ,
- जेष्ठ नागरिकको सम्मानका लागि जीवनयापनमा सहजता ल्याउन, जेष्ठ नागरिक विच अनुभव आदान प्रदानका लागि योजना र कार्यक्रम ल्याइनेछ साथै अनुभव संगालो प्रकाशन गरिनेछ,
- मौलिक संस्कृति भाषा भेषभुषा संरक्षणतर्फ आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ र सबै जातजातिको साहित्य, कला, भाषा, इतिहास, संस्कृति सम्बर्द्धन तथा संरक्षण गर्ने नीति लिइनेछ ।

ड. फोहर मैला व्यवस्थापन

- ल्यान्ड फिल्ड साईटको लागि उपयुक्त स्थानको खोजि गरी योजनाबद्ध रूपमा फोहरको बर्गीकरण गरी नकुहिने फोहरको उचित व्यवस्थापन प्रक्रिया अगाडि बढाईनेछ भने कुहिने फोहरलाई खेत वारी, करेशा वारी तथा कौशी खेतिमा मल बनाई प्रयोग गर्न उत्प्रेरित गरिनेछ,
- सार्वजनिक शौचालय निर्माण जनचेतना एवं सरसफाईमा प्राविधिक एवं आर्थिक सहयोग गरी वातावरणीय प्रदुषण कम गर्न पहल गरिनेछ र सार्वजनिक शौचालयहरू निर्माण गर्दा इकोशान प्रविधिको प्रयोग गर्न पहल गरिनेछ ।

२६. पूर्वाधार विकास

- सडक पूर्वाधार निर्माण गर्दा नगर यातायात गुरुयोजना, २०७७ वमोजिम गरिनेछ,
- भिमकाली मार्गको कालोपत्रे योजनालाई पूर्णता दिन प्रदेश र संघका सम्बन्धित निकायहरूसंग पहल गरी निर्माण सम्पन्न गराउन जोड दिइनेछ,
- भिमाद बजार क्षेत्रका सडकहरूलाई लागत सहभागिताको आधारमा कालो पत्रे गर्न जोड दिइनेछ,
- नगरपालिका क्षेत्रभित्र पूर्वाधार विकास निर्माण गर्न मुख्य मुख्य आयोजना छनौट गरि डिपिअर तयार गरी सम्बन्धित निकाय र तहसंग समन्वयगरी निर्माण कार्य अगाडि बढाईनेछ,
- नगरस्तरीय सडकहरूको स्तरोन्नति गरीबाह्रै महिना गाडी चल्ने बनाउने तर्फ जोड दिइनेछ,

- सडक निर्माण तथा मर्मत सम्भार कार्यान्वयन गर्दा प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रममा तोकिएको आधारलाई समेत ध्यान दिईनेछ,
- सडक निर्माण तथा मर्मत गर्दा ५०% संरचना र ५०% सडक विस्तर एवं कटिङ्गको कायम गरिनेछ,
- नक्सापास नगरी भौतिक संरचना तथा घर निर्माण गर्ने र स्वीकृत मापदण्ड विपरीत कार्य गर्ने कार्यलाई निरुत्साहित गरी कानूनी दायरामा ल्याईनेछ,
- "हाम्रो सडक हाम्रो सहभागिता, स्तरीय सडक हाम्रो प्रतिबद्धता" अनुरूप नगर क्षेत्र भित्रका कच्ची सडकलाई आवश्यकता अनुसार कल्भर्ट निर्माण तथा ह्युम पाईपको प्रयोग गरी ग्राभेल तथा कालो पत्रेमा स्तरोन्नति गरिनेछ,
- योजना सञ्चालनका गर्दा भिमाद नगरपालिका उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७५ अनुसार गरिनेछ,
- पूर्वाधारका विकास योजना सञ्चालन गर्दा योजना कार्यतालिका बनाई स्थलगत रुपमा नियमित अनुगमनलाई अझै प्रभावकारी गराईनेछ,
- रु. ५ लाख भन्दा बढी लागत लाग्ने योजनाहरूको कार्यान्वयन गर्दा ठेक्का प्रक्रियालाई प्राथमिकता दिईनेछ,
- समन्वय र साझेदारी विशेष पूँजी र शक्ति हो, विकास निर्माणमा संघ, प्रदेश र गैर सरकारी संस्थाहरू, सहकारी संघ संस्थाहरू, सामाजिक संघ संस्थाहरू, निजी क्षेत्रसंग समन्वय गरी लागत साझेदारीमा पूर्वाधार निर्माण, आय आर्जन र सामाजिक परिचालनका योजनाहरू सञ्चालन गरिनेछ,
- नगरलाई कच्ची बाँधमुक्त बनाउने अभियानलाई निरन्तरता दिईनेछ,
- संघीय एवं प्रदेश सरकारबाट यस नगर क्षेत्रमा सञ्चालन भैरहेका तथा हुने योजनाहरूको गुणस्तर कायम गर्न तथा समयमा नै सम्पन्न गराउन समन्वय एवं सहजीकरण गरिनेछ ।

२६. विपद व्यवस्थापन

- विश्वव्यापी माहामारी कोविड - १९ लगायत अन्य माहामारी रोग तथा प्राकृतिक विपत्तीमा उद्धार, राहत एवं पुनर्थापनाका लागि मौजुदा विपद व्यवस्थापनको कोषमा अन्य निकाय/व्यक्ति/संघ संस्था समेतको योगदान जुटाउने प्रयास गरी आकस्मिक विपद व्यवस्थापनमा सहयोग गरिनेछ,

- विपद जोखिममा परेका विपन्न परिवारको पुनर्स्थापनाका लागि एकीकृत वस्ती विकास गर्न जग्गा पहिचान गर्ने कार्य गरिनेछ,
- सेती नदी लगायत विभिन्न नदी तथा खोलाहरूबाट हुने कटानलाई न्यूनीकरण गर्ने खालका कार्यक्रमहरूमा ठूलो धनराशी लाग्ने हुनाले संघीय तथा प्रदेश सरकारसँग समेत समन्वय गरिनेछ,

२७. स्थानीय कर

- नगरबाट लगाईने कर,दस्तुर, शुल्क, दण्ड जरिवाना आदिको सङ्कलन कार्यलाई सरल बनाईनेछ,
- करको दायरा बढाई कर प्रणालीमा नागरिकहरूको सहभागिता बृद्धि गरिनेछ र राजस्व अभिवृद्धिबाट कूल बजेटमा आन्तरिक आम्दानीको अंश वृद्धि गर्दै लगिनेछ,
- व्यवसाय करको दायरा बढाई बढि भन्दा बढि व्यवसायीहरूलाई करको दायरामा ल्याईनेछ र महिला उद्यमीले सञ्चालन गरेको व्यवसायमा लाग्ने करमा ५० प्रतिशत छुट दिईनेछ,
- सम्पती कर बुझाउने कार्यलाई वडा कार्यालय मार्फत बुझाउने व्यवस्था मिलाईनेछ,
- सबै वडा कार्यालयहरू कर व्यवस्थापनलाई वैज्ञानिक, यथार्थपरक र व्यवस्थित गर्न कम्प्युटरीकृत प्रणालीबाट डाटावेशका आधारमा थालनी गरीएको कर दस्तुर संकलन कार्यलाई थप प्रभावकारी एवं सरल बनाईनेछ,

२८. संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

- नगरपालिका भित्रका नौ वटै वडाहरूमा सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई सरल, सहज, निष्पक्ष, पारदर्शी मितव्यायी बनाई प्रत्येक नागरिकले सुशासनको अनुभूती गर्ने वातावरण सिर्जना गरिनेछ,
- वडा कार्यालयमा नागरिक वडापत्र र नगर कार्यपालिकाको डिजिटल नागरिक वडापत्र बमोजिम सेवा प्रवाहलाई सरल सहज बनाईएको छ,
- भिमाद नगरपालिकालाई सुशासनयुक्त र भ्रष्टाचारमुक्त नगर सरकारको रूपमा स्थापित गर्न सुशासनका आधार स्तम्भ वित्तिय पारदर्शिता, वित्तिय अनुशासन, जवाफदेहिता र मितव्ययीताको उचित कार्यान्वयनका लागि नगरपालिकामा निर्माण हुने सम्पूर्ण सूचनाहरू, बजेट तथा खर्चहरूलाई सार्वजनिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण जस्ता विधि र प्रक्रिया अपनाई सार्वजनिकीकरण गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी बनाइनेछ,

- योजना, बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा प्रभावकारिता ल्याउन कार्यान्वयन कार्ययोजना बनाई लागू गरिनेछ साथै सूचकका आधारमा अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ,
- चालु आ.व. २०७५/०७६ मा भिमाद नगरको समग्र विकासको लागि निर्माण भएको प्रथम पञ्च वर्षिय योजना कार्यान्वयन गर्ने कार्यलाई अगाडि बढाइनेछ,
- नगरपालिकाको खरिद र ठेक्का प्रक्रियालाई प्रतिस्पर्धात्मक बनाउन आवश्यकता, औचित्यता र जनशक्तिको क्षमताका आधारमा E-biding प्रणालीलाई निरन्तरता दिईनेछ,
- नगरको मुख्य प्रशासनिक भवनको DPR तयार गरिनेछ भने वडा कार्यलय भवन क्रमशः निर्माण गरिनेछ,
- पेशकी तथा वेरुजुहरु शुन्य अवस्थामा राख्न लेखा समितिमा दफावार छलफल गरी नगरसभा समक्ष पेश गर्ने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिईनेछ,
- राष्ट्रिय/अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संघ संस्थाहरुलाई नगर क्षेत्र भित्र कार्यक्रम सञ्चालन गर्न नगरपालिकाको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा समावेश गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।

श्रद्धेय सभासदज्यूहरु

आज हामी कोरोनाको कहरबाट प्रताडित यो घडीमा आगामी आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गरिरहेका छौं र कोविड - १९ को व्यवस्थापनमा हाम्रो ध्यान बढी केन्द्रित गर्नुपर्ने स्थिति छ । यस्तो विषम परिस्थितिमा आएको हाम्रो वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमले कोविडले सिथिल बनाएको अर्थतन्त्रलाई गतिशिल बनाउँदै हालको परिस्थितिलाई अवसरको रूपमा प्रयोग गरी हाम्रा आर्थिक क्रियाकलापहरुलाई भिमाद नगरपालिकाको समृद्धि तर्फ केन्द्रित गरेर लैजानु पर्ने चुनौति हाम्रो सामु छ । यो चुनौतिको सामना गर्न यहाँहरुको सक्रिय सहयोगको खाँचो छ । त्यसैले यहाँहरुको अमूल्य सहयोग प्राप्त हुने अपेक्षा गरेकोछु । साथै सबै राजनीतिक दल, स्थानीय समाजसेवीहरु, संघसंस्थाहरु, शिक्षक, बुद्धिजिवी लगायत, आम नगरबासीहरुको सहयोग, सद्भाव र ऐक्यबद्धताबाट मात्रै हामी लक्ष्यमा पुग्न सक्छौं । त्यसैले यो वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनमा सबैको सहयोगको अपेक्षा गरेको छु ।

प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम तयारीमा सहयोग गर्नुहुने राजश्वपरामर्श समिति एव बजेट तर्जुमा समितिका संयोजक उप-प्रमुखज्यू, विषयगत समितिका संयोजकहरु, वडाअध्यक्षज्यूहरु, कार्यपालिकाका सदस्यज्यूहरु, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै राष्ट्र सेवक कर्मचारीहरुलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

धन्यवाद

मेख वहादुर थापा
नगर प्रमुख
भिमाद नगरपालिका

मिति २०७७ असार ९ गते